

ROMÁNSKÝ KOSTEL SCHÖNGRABERN – KAMENNÁ BIBLE

INFORMAČNÍ LETÁK

Městys Schöngrabern (Grabern) ukrývá jedinečnou uměleckou památkou v Evropě. Zde je románský kostel byl postaven kolem roku 1230, který se stal světově proslulé svou bohatou sochařskou výzdobou.

Ve tmě historie. Neexistuje žádný písemný důkaz o tom o původu a stavitelé kostela. Také motivace usazení není znám.

Snad to byl jeden z mocných pánů Kuenring, kteří tu postavil pamětní kostel. Umělci a jejich návrhy byli pod vlivem četných kulturních proudů. Dlouho byl kostel ve veřejnosti zapomenuté. Teprve v 19. století byl kostel nově objevený a od té doby byla předmětem mnoha pokusů o výklad.

KAMENNÁ BIBLE

Na vnější zdi apsidy kámen Bible, kázání v obrazech, který je jedinečný svou bohatou sochařskou výzdobu byl vytvořen v Evropě. Základní myšlenka kamenná bible je: ***Boj dobrého proti zlému.***

S následujícího popisu, začneme na levém dolním rohu a horní řádek se datuje skončíme v levém horním rohu.

Jízní úsek dole: Tím pádem Adama a Evy přinesl hřích na svět.

Východní úsek dole: Uprostřed trůní Bůh. Cain klečí se svazkem na pravé straně. Na levé straně je Abel s jehněčím. Drak má duše hříšníků ulovených.

Severní úsek dole: Zastoupení boje se lvem (lidstvo v boji se zlém).

Severní úsek nahoře: (nad oknem) Lidstvo oddává se dobrému.
Vpravo: boj s medvědem
Vlevo: pokušení člověka.

Východní úsek nahoře: (nad oknem) Čert Zaplete lidstvo do svých tenat.
Vpravo: Samson porazí lva (Kristus porazí zlé)
Vlevo: Vlk a jeřáb (důvěřivostí a omezeností vydáme se zlému)

Jízní úsek nahoře: (nad oknem) Zjevení Krista Pána.
Vlevo od okna: Holub a 6 džbánů – svatba u Kana
Vpravo od okna: Sv. Marie na lvím trůně
Vpravo od trůnu: Prokletí a peklo
Vpravo od džbánů: Archanděl Michael se smrtí, poslední soud a nanebevstoupení

V románské jednoduchosti a přísnosti, rovněž s dynamikou a plastickou krásou zvěstují tyto sochy neustálý boj člověka proti zlému, jeho porážku a konečně přemáhání zlého Kristem, který jako druhý Adam osvobodil a spasil lidstvo. Obrazy varují pozorovatele, neboť konec boje zůstává stále nevyřešený, musíme se rozhodnout – I ještě dnes.

Na jízní straně vedle bývalého vchodu vidíme dva reliéf zpodobnění měsíců prosince a ledna. Na schodech zvenčí byla postavena r. 1964 moderní pietá mladého akad Sochaře Franz Coufal.

VNITŘNÍ ARCHITEKTURA KOSTELA

Obnova byla skončena 24. června 1978. Tím bylo možno opravit původní stav kůru ze 13. Století. Barokní oltář z 18. Století byl odstraněn. **Románská mensa** byla zase zbastavby a 19. Prosince 1976 slavnostně svčena.

I ty dva výklenky v apsidě byly restaurovány; vpravo výklenek pro svatost oltářní a vlevo výklenek pro náčiní užívané při bohoslužbe. Stará dlažba byla doplněna a tím dojem původního stavu zdokonalen.

Kříž je odlitek starého románského kříže uschován v klášterním kostele Melk.

Původní žebenní oblouky kruchtý a svorník byly nalezeny v rozvalinách a zasazené do původního místa. Klenba byla zajištěna staticky o betonový skelet ve tvaru podkovy zesílená v podkroví. Pozoruhodné jsou čtyři sloupy v kruchtě, ke kterým patří po jednom evangelistou: Matthäus (člověk), Lukas (byk), Jan (orel), Markus (lev)

Svorník klenby s čtyřmi hlavami znamená: čtyři evangelisté nesou čtyři světové říše.

Tři okna apsidy znamenají tři boží osoby. U druhého okna myslíme ráno, když slunce vychází, že Kristus pravil: „Já jsem světlo světa”.

Hlavní oltář kámen je také znamením Krista: „Ježíš je ten kámen, který byl odmítnut vámi staviteli, který se stal základním stavebním kamenem.”

Těchto 12 okna v kostele připomínají důležitost 12 apoštolů.

Výkonný reprezentace **sv. Kryštofa** zdobí severní zdi lodi. Svatý nosit klobouk šlechtice, je plášť hermelínu a knihy. Pravděpodobně je to obraz sv. Leopolda.

Na protější zdi vidíme kresba uhlí z reformační doby. Malý čert s konskou nohou drží velkému pergamenový svitek, na kterém píše pérem.

Na jižní straně kruchtý nalézají se nástěnné malby z doby kolem r. 1330: Panna Marie, sv. Kateřina, sv. Markéta, král Osvald a biskup Wolfgang.

Varhany byly vyrobeny r. 1816 v Klosterneuburgu. **Krizová cesta** je také z té doby.

24. cervna 1978 zahájil kardinál Frantisek König ve sklepe farní budovy informační a meditační místnost. Zde ukazujeme fotografie, historické kameny a lapidárium.

Prohlídka kostela a kamenná bible

Předběžný dotaz: obec kancelář (vchod naproti kostelu) ☎ +43 2952 / 21 32

Otevírací doba muzea: Sobota, neděle a svátky od 10 do 15 hodin
od Velikonoc do konce října

Obnova kostela a informační středisko stálo mnoho peněz. Pro vaši finanční podporu, jsme velmi vděční.

Farní úrad Schöngrabern